

fiatalok feketén-fehéren young architects' generations 2013

név / name: Dévényi Márton, Gyürki-Kiss Pál / Márton Dévényi, Pál Gyürki-Kiss
 terv / plan: Szathmáry Palotarem rekonstrukciója / Reconstruction of Szathmáry Palace
 helyszín / location: Pécs, Tetteye
 tervezés éve / year of planning: 2008-2010

CODE: 3553

Szathmáry Palotarem rekonstrukciója Reconstruction of Szathmáry Palace

A Szathmáry Palotarem a Pécs északkeleti részén húzóda Tetteye-völgyben áll, ahol a sűrű városi szövet találkozik a természeti környezettel. A város magjából emelkedő védett völgy felső részén építette Szathmáry György püspök reneszánsz stílusú nyári rezidenciáját a XVI. század elején. Az épület zárt belső udvaros, kétszintes, kőből emelt épület lehetett, ami a későbbi évszázadokban sok átalakításon esett át. A török kiűzése után az épület magára maradt, állapot folyamatosan romlott. A XX. század elején elbontották egy részét, majd románikus felfogásban, romjelleget hangsúlyozva átalakították. A történelmi értéke és a benne rejlő építészeti potenciál ellenére a rom nem adta vissza hűen az egykor az egész völgyet uraló eredeti téri karakterét.

2010-ben Pécs viselte az Európa Kulturális Fővárosa címet, melynek részeként került sor számos közter, köztük a Tetteye Park megújítására. Az egyik cél az volt, hogy a Szathmáry Palotarem tere aktívan bekapcsolódjon a park közterének hálózatába. A beavatkozás másik fontos eleme az volt, hogy részben rekonstruáljuk az eredeti épületet, ezzel is az épületkaraktert erősítve a romjelleggel szemben. A közterek megújítására kiírt országos tervpályázat nyertes csapatának építész részvevőjeként adódott a lehetőség, hogy a fenti célok mentén újrafogalmazzuk a Szathmáry Palotarem műemlékét, mikrokörnyezetével együtt.

Az építészeti beavatkozás két fő területre koncentrált: egyfelől az elhúzó délkeleti épületsarok téri-, valamint a teljes rom alaprajzi rekonstrukciójára, másrészt a Palotarem belső terének közterként való definiálására. Az eredeti épület karakterének és dimenziójának érzékeltetésére a délkeleti sarok helyére kilátóként is funkcionáló építményt terveztünk. A városra és a romra páratlan kilátást biztosító, az egykori palota első emeletével azonos magasságú felső kilátószint egy rejtett lépcsőn keresztül megközelíthető, alatta szabadtéri színpad üzemeltetéséhez szükséges technikai helyiséget rejtettünk el. Az alaprajzi rekonstrukció során újradefiniáltuk a Palota járható felületeit, az egykori udvar gyeptelületet, a korábbi belső helyiségek helyi forrásból származó murva burkolatot kaptak. A rom nyugati részének korábbi belterében kapott helyett a szabadtéri színpad szőnyegszarú színpadfelülete, amely a járószikból minimálisan emelkedik ki. Az új saroképítmény, a színpad, az utcabútorok egységiesen rozsdapatinával érő Corten-acél burkolatot kaptak.

A Tetteye Park megújításával az egész térség a városi szövet egy új, izgalmas részévé válhatott, amelyben a Palotarem újradefiniált, kiűntetett szerepet játszik. A Palotarem rekonstruált részeivel sikerült az eredeti épületkarakterből valamennyit visszaadni, és ezzel az egykoron létezett reneszánsz műemlék téri dimenzióját jelelni.

The renewal of the ruins of the Renaissance-style summer residence built by Bishop György Szathmáry in the early 16th century and its surroundings called Tetteye Park was carried out as a part of the European Capital of Culture Pécs 2010 programme. A whole-scale floor-plan and partial spatial reconstruction based on archeological excavations enriched the Palace with new elements, redefining the role of the ruins as a building and a public space, whilst also creating a new contemporary context for the entire site. The reconstruction programme of the Tetteye Park basically made it unavoidable to re-define the role of the palace ruins as an emphatic landscape constituent and architectural monument. When specifying the interventions, our main aim was to avoid overwriting the intellectual-historical layers and the quality resulting from the ruins' complex character. The starting point was to accept the existence of these even if the layers were developed either throughout centuries or only within a few decades. At the same time, it was unavoidable to revise and 'retune' the quality and the meanings carried by the ruins.

részleges téri rekonstrukció /
partial spatial reconstruction

alrajzi rekonstrukció támfalakkal /
floorplan reconstruction and retaining walls

romkonzerváció / restoration of the ruin

